

Helhedssyn og fokus på succesoplevelser

- Erfaringer fra døgnafdelingen Brændtvadvej/Møllebækken

Af Lise Udsen og Jens Møller

Vidensteamet har været på Norddjursland for at tale med medarbejdere fra døgnafdelingen Brændtvadvej/Møllebækken, der er et tilbud under Århus Amt. Her skulle vi tale om medarbejdernes erfaringer med udviklingshæmmede børn og unge med udadreagerende adfærd. Vi var opsatte på at finde ud af, hvad »der virker« i forhold til arbejdet med denne gruppe.

Døgnafdelingen Brændtvadvej er beliggende i et ombygget parcelhus i Ørum på Norddjursland. Det blev oprettet for syv år siden som en afdeling under botilbudet Møllebækken. Brændtvadvejs fem beboere er udviklingshæmmede drenge mellem 14 og 18 år, der er for krævende til et almindeligt botilbud. Det er børn med en udadreagerende adfærd, og de har

næsten alle en lang institutionskarriere bag sig.

Medarbejdernes erfaring

De fleste medarbejdere på Brændtvadvej har mange års erfaring på bagen, når det gælder arbejdet med udadreagerende adfærd og voldsomme beboere. Ifølge personalet på Brændtvadvej kan udadreagerende adfærd begrænses ved, at personalet er på forkant med tingene. At man forebygger, at der opstår konfliktfyldte situationer. Det prøver personalet at gøre ved at sætte ind på flere forskellige fronter på samme tid.

Tre af de ting, de har rigtig gode erfaringer med på Brændtvadvej, er, at personalet kollektivt har en fælles strategi for en beboer, at man inddrager alle de involverede parter i personens liv, samt at man gør meget ud af at fastholde et realistisk ambitionsniveau i forhold til beboerens udvikling.

Strategier for den enkelte beboer

På Brændtvadvej gør de meget ud af at lægge kollektive strategier for arbejdet med beboerne. Dvs. at der er en bestemt struktur for hver beboer, der gælder hele tiden og for alle medarbejderne. »Vores evne til at lave strategier er med til at hindre mange magtanvendelser, fordi vi simpelthen planlægger os ud af situationer, hvor vores erfaring siger os, at det kan gå galt.« Strategierne aftales f.eks. på personalemøder, så det sikres, at man retter indsatsen ind i forhold til beboeren, og at alle trækker på samme hammel: »hvis der er noget, der ikke fungerer, har vi været gode til at sige, at så prøver vi lige at styre lidt til højre, og så gør vi det alle sammen!«.

Helhedssyn som metode

Medarbejderne på Brændtvadvej fremhæver, at de har haft stor succes med

at forsøge at skabe en helhed i beboernes verden. Det sker ved en samtidig kontakt med såvel forældre, skole og sagsbehandlere: »Vi tilstræber altid at have helhed i det, så vi satser på at have et tæt samarbejde med forældre, skole og sagsbehandlere. Alle de involverede parter, som er i det her barns liv. Det har vi haft stor succes med, og vi har brugt tid på at tage det dybt alvorligt.«

Tæt forældrekontakt

Medarbejderne fortæller, at det især er vigtigt i forhold til forældrene, der ofte har dårlige erfaringer med det offentlige. Det har også en stor effekt, at børnene oplever, at der er nogen, der kan lide deres forældre og tager dem alvorligt. På den måde fjerner man en konflikt fra børnenes verden: »Det giver mening for de her børn, at tingene nu hænger positivt sammen. Der er ikke nogen krig i det, og så er

Fakta om Brændtvadvej

- Tilbud til unge med indlærings- og adfærdsforstyrrelser kombineret med generel retardering
- 5 døgnpladser á 2912 kr. pr. døgn
- Normering: 11 fuldtidsstillinger

Kontaktoplysninger:

Afdeling »Brændtvadvej«: Brændtvadvej 12, 8586 Ørum
Tlf. 86 38 19 55

Se også www.aaa.dk under Døgntilbud for Børn og unge med handicap

de ikke så udadreagerende.«

Medarbejderne understreger, at de afsætter en del tid til at pleje relationen til forældrene: »Vi oplever af og til, at vi skal bruge rigtig meget tid på dem - nogle gange er det ren og skær omsorg, bare at være der og snakke med dem. Det ligger i vores koncept, at det skal vi have tid til!«. Brændtvadvej har derfor f.eks. en fast møde- eller telefonaf-tale med forældrene én gang om ugen - uanset om der er godt, dårligt eller intet at fortælle.

Medarbejderne fortæller, at man på den måde forebygger eventuelle konflikter: »vi skal fortælle dem, hvorfor vi gør ting, som vi gør. Hvis drengene f.eks. ringer hjem og brokker sig, så er vi »dumme«, og så ringer forældrene. Men hvis man indgår i en dialog med forældrene, og fortæller dem om de problemer, der er lige nu, så er vi tit

på forkant med det«. Det gør det ikke kun nemmere at være medarbejder, det giver først og fremmest en ro for drengene - og dermed en mindre udadreagerende adfærd.

Realistisk ambitionsniveau

Brændtvadvej har erfaring med, at den udadreagerende adfærd ofte opstår, når der stilles for mange og for store krav til beboerne. Medarbejderne er derfor meget opmærksomme på ikke at sætte ambitionsniveauet for højt: »Noget af kernen på Brændtvadvej er, at alle godt ved, at vores drenge aldrig kommer ud og får en stor eksamen - de er heldige, hvis de kommer ud og får et beskyttet job eller kommer på en produktionsskole. Derfor er det vigtigt, at vi lærer dem nogle kompetencer, så de kan begå sig. Det er faktisk det primære. Og det er ret basale kompetencer - det behøver ikke engang at være at lære at vaske sig, det kan

være at lære at kende forskel på shampoo og sæbe.«

Et område, hvor det for medarbejderne er svært at fastholde et realistisk ambitionsniveau, er i forhold til hjem-kommunens handleplaner for beboerne. Ifølge handleplanerne skal beboerne måske både socialtrænes, have afklaret deres seksualitet og samtidig lære, hvad penge er - og det kan være meget høje krav til Brændtvadvejs beboere.

For høje og for urealistiske mål bidrager kun med frustration for både beboere og medarbejdere. »Fordi vi er så bevidste omkring det, så oplever vi også, at vi gør et godt stykke arbejde. For vores drenge kan målene være bitte, bitte små ting. Men det er jo en enorm succes, når de så lykkes.«

Succesoplevelser er vigtige

Det er vigtigt at fokusere på at give beboerne nogle

succesoplevelser. De kan nemlig være med til at støtte dem i deres udvikling. Det kan f.eks. være at deltage i nogle aktiviteter - svømmehal, værksted, fisketur - i stedet for bare at være passiv. Men det kan også være helt konkret i forhold til deres aggressioner.

Et succesforløb kan være, når en beboer begynder at få strategier for, hvad han skal gøre, når han bliver rasende. F.eks. var der en beboer, der havde »smadret og raseret og truet, men fik lært at styre sig så meget, at når han blev rigtig gal, så smadrede han en plastic-spand, der kostede 10 kr. Og det er faktisk ret flot, når han forhen smadrede alting!«.

At arbejde med et realistisk ambitionsniveau i forhold til beboerens udvikling, betyder, at det er meget individuelt, hvad der karakteriseres som et succesfuldt forløb. For nogle beboere er det at få bragt deres liv i en retning, hvor det kan gå dem nogenlunde godt, mens det for andre måske blot er nogle år med større trivsel.

På www.vidensteam.dk kan du læse en længere udgave af artiklen. Her beskrives bl.a. hvordan Brændtvadvej bruger en god normering til at undgå magtanvendelser og til at forebygge, at personalet nedslides.

